Ч. 207 Субота 16 Вересня (28) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вибори до Сойму з куриї громад сільских.

Подаємо тут спис вибраних дня 25 с. м. послів до Сойму краєвого з куриї громад сільских в той спосіб, що вичисляємо насамперед повіти, в котрих рускі комітети ставили своїх кандидатів, а відтак аж прочі повіти:

Бережани: Вибраний Генрих Шелиский 105 голосами на 163 голосуючих; о. Пюрко одержав 50 голосів; Семко Савчук 8.

Бібрка: Вибраний Витовт Незабитовский 95 голосами на 142; Роман Сосновский 47;

Богородчани: Вибраний Мих. Кульчицкий 58 голосами на 101; Олекса Барабаш 42, Петро Курись 1.

Борщів: Вибраний ґр. Мечислав Борковский 156 голосами на 194; др. Михайло Дорундяк 40.

Броди: Вибраний Олександер Барвіньский 175 голосами на 205; Йосиф Мончаловский 29.

Бучач: Вибраний Артур Цілецкий 150 голосами на 220; Михайло Саварин 34.

Городок: Вибраний ґр. Адольф Бруницкий 122 голосами на 142; Денис Герасимович 20.

Городенка: Вибраний Антін Теодорович 108 голосами на 170; Володимир Шухевич 62.

Гусятин: Вибраний ґр. Адам Ґолуховский 135 голосами на 184; Василь Мотика з Кривенького 49. (Тимко Кеба з Говила не одержав ані одного голосу).

Добромиль: Вибраний Павло Тишковский 129 голосами на 144; о. Гукевич 13.

Долина: Вибраний о. Василь Небиловець 121 голосами на 144; Юрко Дідоха 47.

Дрогобич: Вибраний Охримович 185 голосами на 186.

Жидачів: Вибраний Кароль д'Абанкур 59 голосами на 106; др. Евгеній Олесницкий 47.

Жовків: Вибраний Тадей Стажиньский 110 голосами на 169; др. Король 59.

Золочів: Вибраний Аполінарий Яворский б. мін. 246 голосами на 307; Семен Юркевич 58.

Збараж: Вибраний Дмитро Остапчук 74 голосами на 136; Тадей Федорович 62.

Калуш: Вибраний Модест Каратницкий 79 голосами на 154; Юліян Романчук 75.

Коломия: Вибраний др. Теофіль Окуневский 178 голосами на 202; др. Василь Юрченко 23.

Косів: Вибраний Филип Залеский 151 голосами на 155; Косма Лазорак 3, Юра Луканюк 1.

Львів: Вибраний Теофіль Мерунович 166 голосами на 221: Василь Нагірний 55.

Ліско: Вибраний Йосиф Віктор; на Романа Яминьского ніхто не голосував.

Мостиска: Вибраний ґр. Станїслав Стадницкий 115 голосами на 150; Тимко Микита 35.

Перемишль: Вибраний Стефан Новаковский 93 голосами на 166; кн. Адам Сапіга 73.

Перемишляни: Вибраний ґр. Роман Потоцкий 134 голосами на 151; Іван Сікорский 17.

Підгайці: Вибраний др. Дамян Савчак одноголосно. Голосувало 127.

Рава Руска: Вибраний Франц Єнджейович 127 голосами на 187; др. Денис Яминьский 60.

Рогатин: Вибраний Николай Торосевич 107 голосами на 190; о. Йосиф Макогоньский 83.

Рудки: Вибраний др. Лев Яклиньский 97 голосами на 129 голосуючих; Тома Дяків 32.

Самбір: Вибраний Феликс Созаньский 111 голосами на 149; Іван Бережницкий 38.

Снятин: Вибраний о. Кирило Гаморак 109 голосами на 153; др. Кирило Трильовский 41, Йосиф Теодорович 3.

Сокаль: Вибраний Анатоль Вахнянин 112 голосами на 175; Лука Михальчук 61, Михальчук 2.

Станїславів: Вибраний Лазар Винничук 91 голосами на 162; Йосиф Гурик 62.

Старе місто: Вибраний Казимир Біляньский; на 99 голосуючих одержав о. Михайло Зубрицкий 36 голосів.

Стрий: Вибраний ґр. Кароль Дідушицкий 92 голосами на 162; о. Василь Давидяк 70 голосів.

Сянік: Вибраний Іван Слонецкий 126 голосами, о. Калужняцкий 64.

Тернопіль: Вибраний ґр. Юлий Коритовский 98 голосами на 174; Павло Думка 76 голосів.

Турка: Вибраний одноголосно Брониславі Осуховский; голосуючих 102.

Товмач: Вибраний Тит Заячківский 94 голосами на 169; Володимир Гнївош із Золотого Потока 73.

Чортків: Вибраний Станїслав Рудроф

Пожадані гайдуки.

(З сербского. — Л. Лазаревича).

Я їхав сам один з пандуром [1]) широким гостинцем. Був то один із тих горячих днів літних, в котрих я би охотно був сварив ся з моїм добрим сусідом за то, що він минувшої зими уперто обставав при тім, що єму милїйша хоч би яка спека в літї, як хоч би й найтеплїйша зима. Сонце пекло немилосердно; вода у бляшанім боклажку мало що вже не кипіла. Понад ланами збіка завис був лиш трохи проворий туман і поволи піднимав ся в гору. З дерев звисало листє як би зівяле, та й корчі виглядали як ті недужі, що їх палить горячка, а котрі не можуть допросити ся хочби каплю води. Товар лежав змучений і безсильний на пасовиску під якоюсь самотною яблінкою. Нїгде не було видко ані одної птиці. Ціла природа здавалась обезсилена, мов без памяти, ніби стогнала від утоми і ослаблення. В моїй голові чи радше в моїм мозку зробило ся страшно пусто, правдива Сагара. Чоловікови було вже то неприятно і робило трудність, що мусів віддихати. Менї здавало ся, що я вже живцем не доїду до села. А коли я наконець туди доїхав, то мене брала ще більше охота спочити — ніби як того смакуна, що аж тогди бере за ложку, коли спокійно посолив і по перчив страву. Менї не хотїло ся ані трошки подумати о якійсь роботі, щоби ані на хвильку не позбути ся потрібного спочинку. Я старав ся отже як найскорше ще з вечера залагодити свої орудки і думав заєдно лиш о тім, як то я собі відтак в тїни спічну і через ніч добре висплю ся.

Хто нїколи через цілий день не намучив ся в спецї і не ночував відтак вигідно в селї, той не знає, що то за розкіш. А нікому би то так і на гадку не було прийшло, як менї, що саме того дня прийдесь менї не зажмурити ока до самого рана... Послухайте, як то було!

Будинок, в котрім містила ся господа, був низький і брудний, такий старий, що вже валив ся. Була там, що правда, окрема комната для „паньства“, ба навіть і мальована, але чогось таки дуже нагадувала домовину. Впрочім де не поступиш ся, всюди заносить рибою і горівкою. Можна собі погадати, як я зрадів, коли Уґричич запросив мене до себе на ніч. А він приймив мене у себе таки дуже радо. Саме того дня вернув був его братанич з войска — вислуживе свій час.

То була простора хата, а в ній маючі, веселі люди, що мене дійстно знаменито угостили. А вже найлїпше зі всїх сподобалась менї була внучка господаря. Здорова, сьвіжа і сильна красавиця; ціла повна житя! Тїло на ній аж трясло ся, коли рушила ся.

Під оріховим деревом заставили вечерю. Через цілий вечер она нам послугувала, але ані слївцем не відозвала ся за той час.

По вечери завела мене до хати. Посеред хати було місце де горів огонь, а з одного і другого боку можна було зайти звідси до двох комнаток. Комнатка з правого боку була призначена для мене. В ній стояло деревлянне ліжко, в нім сьвіже сїно а на сїні сороката верета і дві подушки. Коло постелї стояв простий стіл, а побіч него, зараз коло малого віконця ослін. На стінї висїла турецка шабля з пірваними шнурками і два пістолети з кременем. От і все!

Я не міг нїколи погодити ся з тим нерозумним звичаєм у моїй вітчинї, щоби менї опрятна, хороша дївчина стягала заболочені чоботи. Я не дозволив того, а казав прикликати собі пандура. Але она станула передо мною і споглядала на чоботи. Я не зводив очий з неї.... Коби схотїла на хвильку побути і сїсти собі трохи — думав я собі — але знаю, що того не зробить. Може єї задержу, коли

[1]) Слово „пандур“ єсть незвістного походженя. Пандурами називано в давнїйших часах вояків, вербованих з полудневої Угорщини. У 18-ім столїтю був в австрийскій армії окремий полк пандурів (ч. 53). Пізнїйше полк сей скасовано а пандурів прилучено до войска пограничного. Ще пізнїйше, аж до нинї, називано і називають на Угорщині а також в Сербії пандурами поліциянів або возьних судових.

110 голосами на 120; др. Антін Горбачевский 10.

З кандидатів ставлених рускими комітетами вибрані отже: Барвіньский, Кульчицкий, Охримович, о. Небиловець, Каратницкий, Окуневский, о. Мандичевский, Савчак, Вахнянин, о. Гамрак, Заячківский і Новаковский. Сего посліднього ставило також польске сторонництво людове і зачисляє его до своїх.

Крім того вийшли два рускі селяни: Винничук і Остапчук не ставлені ніякими рускими комітетами.

З инших повітів представляє ся результат так:

Бяла: Вибраний дотеперішний посол селянин Франц Крамарчик.

Бохня: Вибраний дотеперішний посол др. Франц Гошард.

Бжеско: Вибраний др. Симеон Бернадзикевич против гр. Івана Стадницкого.

Березів: Вибраний дотеперішний посол Здислав Скшиньский.

Хшанів: Вибраний послом ґр. Андрій Потоцкий.

Домброва: Вибраний против Йосифа Менциньского селянин Яків Бойко.

Горлиці: Вибраний дотеперішний посол ґр. Адам Скшиньский.

Грибів: Вибраний дотеперішний посол нотар Едмунд Клеменсевич.

Ясло: Вибраний послом війт з Черемної Іван Дата.

Кольбушова: Вибраний послом Станислав Енджейович.

Краків: Вибраний послом против дра Пашковского селянин Франц Вуйцік.

Коросно: Вибраний послом Август Горайский.

Лиманова: Вибраний послом ґр. Антін Водзицкий.

Ланьцут; Вибраний дотеперішний посол Болеслав Жардецкий.

Мелец: Вибраний против ґр. Меч. Рея селянин Франц Кремпа.

Мислениці: Вибраний против Йос. Поповского селянин Андрій Средневский.

Нисько: Вибраний послом др. Клим. Костгайм.

Новий Санц: Вибраний дотеперішний посол селянин Стан. Поточек.

Новий Торг: Вибраний послом Тадей Чарковский-Голевский.

Пильзно: Вибраний послом селянин Матій Варжеха.

Ропчиці: Вибраний Йосиф Михаловский против дотеперішного посла, селянина Войт. Стревка.

Ряшів: Вибраний дотеперішний посол Адам Енджейович.

Тарнобжеґ: Вибраний дотеперішний посол ґр. Здислав Тарновский.

Тарнів: Вибраний дотеперішний посол кн. Евст. Сангушко.

Вадовиці: Вибраний против дотеперішного посла дра Цоля, селянин Антін Стила.

Величка: Вибраний послом Кароль Чеч.

Живець: Вибраний послом селянин Войт. Швед.

Перегляд політичний.

Вибори до віденьскої ради громадскої представляють ся чим раз цікавійше. Доси вибрано вже 91 антисемітів а 41 лібералів. Не богато бракує, а антисеміти будуть могли удержати ся в раді громадскій, хоч би й ліберали з неї уступили. В такім случаю не потреба би вже ради громадскої розвязувати і антисеміти остались би панами ситуациї. Вибір бурмістра буде назначений на 22 або 24 жовтня.

При доповняючих виборах до Ради державної з палати торговельної в Хебі вибрано знову дра Пленера 19 голосами; 8 німецких народовців віддало порожні картки.

Молодочехи скликали на слідуючу неділю віче, щоби нарадити ся над становищем супротив нового кабінету. Nar. Listy доказують, що Молодочехи повинні остатись і дальше в опозициї.

Болгарский міністер справ заграничних, Начович, подав ся до димісиї, як зачувати, длятого, що стрічає опір в других міністрах в справі заключення угоди торговельної з Австриєю. Князь постановив рішити сю справу аж по скликаню собрания.

Правительство японьске лагодить ся на всяку евентуальність і збільшає армію і фльоту, щоби дорівнали російскій фльоті воєнній. Тепер переводить ся в Японї реорґанїзация войска, котра дасть 480.000 збройної сили, а пова нею сильну резерву і ополчене.

Новинки

Львів дня 27 вересня 1895.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував надзвичайного професора дра Льва Якубовского звичайним професором науки о дитячих недугах при Унїверситетї в Кракові. — П. Управитель Міністерства рільництва іменував управителів домен і лїсів Кар. Корнацкого в Калуши і Дмитра Гиньского у Львові лїсовими люстраторами.

— **Поправки іспиту зрілости** в ц. к. женьскій семинариї у Львові відбудуть ся дня 11 жовтня для тих кандидаток учительских, котрі одержали позволене здавати поправку з одного предмету по фериях. Ті кандидатки мають зголосити ся в дирекциї семинариї в означенім дни о годинї 8-ій рано.

— **Іспит зрілости** в осїннім речинци відбув ся на днях 21—25 вересня в академичній гімназиї під проводом інспектора краєвого п. Ів. Левицкого. Сьвідоцтва зрілости отримали: Вигнаньский Йосиф, Гарасевич Олександер, Захарчук Михайло, Зацерковний Василь (екст.) Карачевский Юлїян, Коростїль Леонтій, Куницкий Лев (екст.), Левицкий Володимир, Підлїсецкий Тадей, Полиньский Константин (екст.), Рудакевич Петро, Слїпий Тимотей, Штеґрия Іпполит, Чапельский Іларий, Чайковский Василь. — За незрілих узнано 7 (в тім 1 без терміну), від іспиту відступив 1 (екст.)

— **Холєра.** В днях 21 і 22-го вересня занедужала в Тернополи на холєру одна особа, в попередного померли дві, виздоровіли дві, а в лїченю остало чотири. Дня 25 с. м. занедужала там одна особа. — В повітї тернопільскім лише в Буцневі прибуло в тім часї двоє недужих, одна особа виздоровіла, одна померла, а лишили ся в лїченю чотири особи. Впрочім в цїлім краю нема більше недужих на холєру або підозріних о неї.

— **З Долиньского** пишуть: Дня 21 с. м. упав снїг в половинах повисше Ясеня і Порогів і через те воздух значно постуденїв, а на долах падав ще дощ. В долиньских горах вівси ще не всї вижаті, а бульба ще не копана.

— **Вчасний снїг.** В многих місцевостях полудневої Фінляндиї упали вже великі снїги. В часї послїдних пятьдесятьох лїт упав там лише третий раз снїг перед 1-шим жовтня. Метеорольоги заповідають, що того року розпічне ся вчасно зима та що буде дуже сніжна.

заведу з нею яку розмову! Але від чого тут зачати?

— А ти вже вечеряла, Стано? — Я чув, бачите, що єї так кликали.

— Нї, не вечеряла — відповіла она.

— А чому-ж не вечеряла? — питаю дальше.

— Бо так!

— А ти все так пізно вечеряєш?

— Ая! — відповіла она знов зовсїм коротко.

— Та чому ж так?

— Бо у мене є робота.

Гм! Що би єї ще запитати?

— То ти хиба даєш насампеpед родичам вечеряти?

— Ая! — відповіла она коротко.

— А на тебе аж опісля приходить черга?

— Ая!

— У нас, в містї, видиш, не так; у нас жінки їдять разом з мужчинами.

Она закрила собі рукою на відлїв уста і половину носа, перехилила голову трохи на бік, скривила ся і здвигнула плечима як би на знак здивованя і рівнодушности.

— У нас таки лїпше, правда? — кажу.— Она знов лиш здвигнула плечима.

— Видиш, дївче, шукай-же собі чоловіка в містї.

На то відвернула ся она від мене і усьміхнула ся та говорячи нїби до стїни спитала: Будеш мити ноги?

— Які ноги? — кажу. — Що тобі прийшло на гадку? Іди вечеряти, бо ти наробила ся.

— Коли так, то добранїч — сказала она і вийшла здвигаючи плечима як передтим.

Незадовго потім казав я й пандурови лягати. Сам же розібрав ся, отворив вікно, закурив папіроску, загасив сьвітло і ляг на постіль. Крізь вікно заходив сьвіжий воздух а сїно, на котрім я лежав, наповняло запахом цїлу хату. Я чув виразно, як на обійстю кінь скубав сїно з воза, гриз а при тім форкав, а часом і заржав. По якімсь часї перестали вже в хатї й рипати сн. Всї спали — лиш якийсь сверщок цьвірінкав.

А я не міг заснути. Мене не мучили якісь важкі гадки; противно, я рад був з того, що лежав собі і думав, хоч нїч чим раз більше западала. Деколи прийшла менї й Стана на гадку, хоч на нїй не було нїчого романтичного, але єї сьвіжість, єї здоровле і сила зробили на мене вражінє.

Поволи, поволи зачав я дрімати. Виджу, як візник Трифон сидить на рогатцї як би на кони та розтягає якусь шкіру. Чую, як мене щось заскоботало в шию; обертаю ся, а то Стана передомною, сьміє ся і держить колос в руцї. В тій же хвили колесо переїхало менї по ногах. Я напудив ся і пробудив ся та вдарив ся головою об ліжко і сон щез. Менї не хотїло ся сьвітити сьвітла, а також здавало ся менї, що буде вже десь около півночи.

Аж чую, як отворили ся двері від хати і нїби хтось тихо став шептати. Через шпару в дверях міг я побачити, що в челядни ще горить. Поволи ставав шепіт чим раз виразнїйший. Перші слова, які я виразно зачув, були: „Він вже певно спить! — То говорили якісь мужчини. Зараз по тім в дозвав ся якийсь жіночий голос: „Певно, що спить!“ — Аби я таю здоров, що то голос Стани!

Ну, думаю собі, то хиба й менї встати та посидїти трохи з ними, і так сон очий не бере ся.

І я встав. Взяв плащ на опашки та пустив ся до дверий. Вже хотїв защіпку відщепити, коли менї прийшло на гадку, що буду їм може не на руку. Треба насампеpед подивити ся, хто там!... Дивлю ся крізь шпару, а то Стана сидить з своїм братом.

— Оттак, видиш, сестро, бідував я в сьвітї, а при тім і неодно видів в сьвітї. Тепер вже й того позбув ся — вислужив своє у войску. А тепер.... ну тепер.... хотїв би я тебе віддати в імя Боже, а віддак і сам взяти собі жінку....

Она мовчала.

— А знаєш, сестро, що я все довідав ся. Я волїв би був, щоби ти сама була менї сказала, як щоби мусїв від людий слухати. А ти знаєш, що я его не терплю.... Ненавиджу его, бо.... то значить....

Она все ще мовчала.

— Бо, видиш, я знаю его дуже добре! Але нехай він вибє собі то з голови.... що думає. Той, за котрого би ти віддала, ся мусїв би бодай такий добрий бути, як я. Я вже знайду тобі хлопця.... Та ще й якого!

Она встала з ковбана і сїла собі близше огню. Я вже не міг єї добре видїти. А брат покашлюючи та протягаючи слова говорив дальше.

— Я переказав до него.... до Тима: нехай дасть спокій моїй хатї і моїй сестрі. Бо я....к

— **Великої крадежи** допустили ся злодії дня 23 го с. м. в бельгійскім місті Остенді. Злочинці вломили ся до юбілерского склепу при улици Фляндр і забрали кількасот диямантів, дорогоцінних каменів і банкові ноти вартости міліона франків. Яко підозрілих о згадану крадіж арештовано 7 осіб, перебуваючих там на лїченю, а іменно дві Американки і пятьох Англичан.

— **Одіня з паперу.** В берлиньскім товаристві антропольоґічнім заявив професор Поест, що одержав пробки одінь паперових: кафтанів, штанів і т. ин. уживаних японьскими войсками в часї осїнного і зимового походу. Проби переведені в другім ґвардийскім полку уланів показали, що ті одіня непридатні при більшій теплотї, бо по трех днях розлазять ся цїлковито, а також суть за теплі. Робітники в папірнях добре знають, що папір навіть дуже тонкий задержує тепло; они обвивають ноги папером перед обутем лише длятого, щоби їм було тепло в зимі. Особливо при гостци есть папір доброю охороною від зимна. Деякі люди нераз усувають болї гістцеві налїплюючи на болючі місця тонкий, добре клеєний папір. Яко охорона против зимних помостів есть папір також дуже добрим і дешевим материялом, котрий навіть найбіднїйший може собі купити.

— **Карна розправа** вела ся перед львівским судом присяжних від двох днїв против Анчля Вішніцера, посесора фільварку Загатка, обжалованого о підпалене власних господарских будинків і о злочин обманьства, якого допустив ся, намавляючи сьвідків до фальшивих зізнань. Анчель Вішніцер оженив ся перед 9 роками з дочкою Берля Граба, властителя млина в Збоїсках. До 1893 року, взявши за жінкою 1800 зр. посагу, Вішніцер кілька разів змінював свое занятє і переносив ся з місця на місце, торгуючи то збіжем з своїм вітцем, то господаруючи з тестем. В 1893 роцї взяв в аренду фільварок Загатку коло Жовкви за 800 зр. чиншу. Зараз по обнятю фільварку Вішніцер найшов ся в великім клопотї грошевім, бо крім 1100 зр., котрі мав заплатити з титулу відступленого попередному посесорови Ґедалїому Лявтерпахтови, винен був Яковови Гермелинови 1200 зр. і мав крім того богато дрібнїйших довгів. Щоби зятя ратувати викупив тесть Ґраб дві більші претенсиї Вішніцера і ніби позичав ему якусь більшу суму, а відтак перевів против него екзекуцию на всьо збіже, інвентар живий і мертвий, а навіть обставу в мешканю. З весною 1894 р. обезпечив Вішніцер дуже високо збіже, а коли ему і тут дописало щастє, бо град вибив збіже дня 4 липня і 10 серпня, взяв 2.448 зр. від краківской асекурациї, т. є. два рази більше, як вартують річні плоди в Загатцї. То заохотило Вішніцера до дальшої небезпечної спекуляциї. Поїхав до Львова і обезпечив вже вибите градом збіже на суму десять разів більшу, як вартувало, а крім того весь живий і мертвий інвентар, рільничі знаряди і домашну обставу на 2.525 зр. Дня 7 жовтня 1894 р. підпалив Вішніцер фільварок, а сам удав, що спить. Однако надбігшим на ратунок людям удало ся угасити огонь і тогдї показало ся, що Вішніцер ні в стодолах нї в шпіхлїри нїчого не мав. Коли-ж вийшло на яв, що Вішніцер намавляв свого паробка, аби той зізнав, що бачив пастухів, як в дни огня курили папіроси коло стогів, увязнено Вішніцера і обжаловано его о згаданї злочини. По переведеній розправі засуджено обжалованого на 4 роки тяжкої вязниці.

Господарство, промисл і торговля.

Всілякі товари.

1. М у к а.

(Дальше).

Д о б р о т а м у к и, е ї ф а л ь ш о в а н е і п е р е к о в у в а н е. Добра мука повинна мати властивий собі, не стухлий запах, в смаку не повинна бути анї ґіркава анї кваскувата, суха, без грудок, без ґрису і всіляких домішок. Коли добру муку взяти в жменю і стиснути, а відтак поставити на стіл, то она не повинна зараз розсипати ся. Добру муку можна ножем широко розтерти. Що до барви, то кождий рід муки має свою барву.

Для купця суть важні головно лиш два роди муки: пшенична і житна. П ш е н и ч н а м у к а має барву білу, дрібку в жовто впадаючу, есть ясна, а в смаку нагадує сьвіжий клейстер. В добрій пшеничній муцї не повинно бути анї слїду ґрису. Она повинна бути мілка і тяжка, а коли на ню потиснути пальцем, то повинна зробити ся в ній ямка, в котрій би було слїдно відбитку пальця зі всїма на нїм бороздками. Коли до пшеничної муки додати третину води і заробити тісто, то оно повинно бути одностайне, не за дуже липке і добре тягнути ся; чим менше тїсто тягне ся, тим гірша мука.

Лїпшу а гіршу муку розпізнає ся: 1) Н а б а р в у: Сипле ся трохи муки на синяй папір до писаня, або на чорний мальований папір, вкриває ся зверха листком гладкого паперу і притискає ся дощинкою; відтак здоймає ся папір злегка і дивать ся на муку, чи не видко на нїй жовтавих частинок ґрису або чорних кусників з лупинки куколю. Найлїпше зложити побіч себе кілька проб, а робить ся то так: на яворову або грабинову дощинку, полякеровану на чорно, на котрій стерто лякер, щоби не блищав ся, кладе ся подовгасту купку муки, на ню гладкий папір і притискає ся зверха; відтак обрізує ся краї тої купки і згортає ся їх, а коло неї ставить ся так само другу пробу, коло тої третю і т. д. Коли вже всї проби готові, зсуває ся їх легенько до купи, так, щоби они зіткнули ся берегами до себе; тогди вже видко, котра мука яснїйша, а котра темнїйша. Ще лїпше видко то, коли занурити осторожно дощинку з пробами у воду повздовжним берегом і за хвильку виймити назад. Сей спосіб розпізнаваня муки називаемо „пекаризованем", від Пекара, що его придумав. — 2) Н а к л и й: Муку зарабляє ся на рідке тісто, лишає ся его на 25 мінут, а відтак половину з него виливає ся до мішочка з тоненького полотна і полоче ся у воді. З тїста виполоче ся мучиця, а в мішочку лишить ся сам клий. Добрий клий есть сьвіжо блїдо-жовтавий, тягне ся добре і не розриває ся; злий клий есть темний, сивавий, рве ся або есть слизистий і липне до пальців. Коли мука добра, то на 50 ґрамів муки повинно бути 25 або 30 ґрамів клию (мокрого).— 3) Н а в о д у: Чим більше води в муцї, тим менше видає она хлїба, а мука має в собі воду, значить ся, есть вогка, коли або пшеницю мочило ся, або коли мука стояла на вогкім місци. Коли взяти жменю муки в руку і стиснути, а она лиш трохи зібе ся в грудку і розсипає ся, або коли вложити руку в муку, а почує ся, що она студена, то знак, що она вогка. — 4) П р о б а н а в и п і к а н е: Бере ся з кождої муки однакову скількість, додає ся однаково води і дріжджів, вирабляє ся тісто і дає ся ему підходити через той сам час, а відтак випікає ся в тій самій печи.

Ж и т н а м у к а має взагалї такий самий склад як і пшенична а відріжняє ся лиш тим, що не есть нїколи так біла і що клий не дає ся виполокати.

Фальшоване муки відбуває ся найчастїйше в той спосіб, що до пшеничної муки додають житну, а до житної пшеничну; до житної додають ячмінної і кукурузяної. Були й такі випадки, що до житної муки додавано муки з мелених кіньских каштанів, ґіпсу, крейди і т. д. Мука занечищена кукілем і матками есть шкідлива здоровлю. При закупнї муки треба длятого зважати на то, з якого млина єї брати. Муку треба переховувати в сухих і продувних місцях і в мішках а не в скринях, в котрих она борзо тухне а клий в нїй перетворює ся відтак в такий, котрий легко розпускає ся через що тісто тратить свою силу і хлїб тогди розлазить ся.

Х л ї б. Добрий хлїб не повинен бути за квасний і не повинно бути его чути стухлостию. Пекарі старають ся часто стухлість і гіркість хлїба закрити в той спосіб, що додають до него богато соли і кмену. Хлїб повинен бути добре випечений, шкірка повинна бути однаково груба і брунатна а не аж чорна припечена гірка і тверда. По розкраяню повинен хлїб бути пухкий, але не з великими дірками, без закальцю і шкірка від мякушки не повинна відставати; в мякушцї не повинно бути грудок муки, що есть знаком, що тісто не було добре вимішане. Разовий хлїб есть що правда поживнїйший, але т. зв. питльований есть здоровїйший бо лекше стравний. Черствий хлїб вложений на хвилю до печи смакує як би сьвіжий.

Т е л е ґ р а м и

Банфігуняд 27 вересня. По скінчених маневрах виїхав Є. Вел. Цісар серед одушевлених манїфестаций до Відня.

Абрудбаня 27 вересня. В головній копальни в закопі званім Унґар завалила ся величезна маса скал і засипала робітників. Двох видобуто неживих.

Чернавода 27 вересня. В присутности короля і королевої румуньскої та наслїдника престола відбуло ся з великим торжеством отворене моста на Дунаю межи Федеште а Чернаводою.

не знаю жартів.... Таки дїйстно не буду жартувати!

А відтак, майже таки вже сердито говорив дальше, але вже голоснїйше як доси:

— Що він та хто він?... Простий зайда, з тамтого боку [2]), з Угорщини; він „шваб".... Я все добре знаю!... Давнїйше торгував він тоненькими, синими паперцями — от такими як моя рука — котрі розносив по місті та продавав жидам. Тепер навіть і того не має!... Такий бідний, що не має що й їсти! Того трохи поля, що він має! Хто знає, звідки він взяв гроші, що его купив? А відтак, що було з тими паперами?... Я все знаю, сестричко!... Кажуть, що наш староста повітовий дістав від цїсаря з тамтого боку письмо, в котрім, як розповідають, жадає, щоби він Тима арештував. А що-ж мій Тимо зробив? Продав всї тоті папери жидам, котрі ему за них платили дукатами. А дукати знов пішли до старости, котрий Тима пустив на волю, та сказав до него: „Іди собі домів, та жий честно дальше! Ти сербский підданий!" — Кілько разів приїде тепер староста до села, то все поклепає Тима по плечи, та питає его: Що там чувати, юначе [3]), як тобі живе ся?... Він юнак?! Бє ся з самими харлаками, але хлопа, такого хлопа, що ся називає, не важить ся зачепити!... Куди ему до того!... Заким ще мене взяли були до войска, зганьбив я був его по пяному таки добре. А він на то все мовчав, навіть і словом не відозвав ся, лиш спитав: А то за що? — Я сказав ему: Бо так менї хоче ся! — Добре, добре, Живку! — відповів він на то. А я крикнув до него: Ходи близше, коли маєш відвагу! — Добре тобі брати ся до якого харлака та побити его; але ходи тепер сюди! — Я не хочу, Живку! — відповів він. І таки на правду не хотів станути до бійки. А коли одного разу Радойча Милисич сказав ему, що він „шваб", то мало его таки не забив. Але відтак аж розплакав ся, коли учитель взяв его в оборону, і казав, що він не „шваб", а таки справедливий, щирий Серб, а селяни роблять ему кривду, коли прозивають его „швабом". От дурницї!... А чого-ж він носить унучки і не уміє навіть ремінців так завязати, як ми, лиш ходить, як той який дїдовод? Та й его мати не тутешна, хоч і убирає ся так як у нас.... але то нїчого не поможе!... А косою збіже носить!... Таки по правдї!... Але я таки знаю, що ти его навидиш і сходиш ся з ним; то знає цїле село!... А я тобі кажу, що не хочу, щоби ти навіть дивила ся на него!... Завтра знову его поганьблю, а відтак побачимо.... Та же він боягуз!

(Конець буде.)

[2]) Сербія лежить від нас за Дунаєм, длятого Угорщина есть для Сербів „по тамтім боці".

[3]) Юнак, слово славяньске, значить то само, що „молодець" (юний=молодий). Серби називають юнаками сьмілих, відважних людий, котрі чимсь прославили ся.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Бюро дневників і оголошень Л. Пльона у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.